

SPIS TREŚCI

1.	CZASY GRAMATYCZNE (<i>TENSES</i>)	5
2.	CZASOWNIKI MODALNE (<i>MODAL VERBS</i>)	18
3.	KONSTRUKCJE CZASOWNIKOWE Z BEZOKOLICZNIKIEM I GERUNDIUM (<i>INFINITIVES AND GERUNDS</i>)	36
4.	STRONA BIERNA (<i>PASSIVE VOICE</i>)	46
5.	MOWA ZALEŻNA (<i>REPORTED SPEECH</i>)	59
6.	PRZYMOTNIKI I PRZYSŁÓWKI (<i>ADJECTIVES AND ADVERBS</i>)	74
7.	ZDANIA PODRZĘDNE WARUNKOWE (<i>CONDITIONALS</i>)	88
8.	TRYB ŁĄCZĄCY (<i>SUBJUNCTIVE MOOD</i>)	98
9.	ZDANIA WZGLĘDNE (<i>RELATIVE CLAUSES</i>)	111
10.	PRZEDIMKI (<i>ARTICLES</i>)	132
11.	ZDANIA PODRZĘDNE I WSPÓLRZĘDNE ZŁOŻONE (<i>SUBORDINATE AND COORDINATE CLAUSES</i>)	145
12.	GERUNDIA I IMIESŁOWY (<i>GERUNDS AND PARTICIPLES</i>)	172
13.	INWERSJA (<i>INVERSION</i>)	184
14.	SŁOWOTWÓRSTWO (<i>WORD-FORMATION</i>)	195
15.	CZASOWNIKI FRAZOWE (<i>PHRASAL VERBS</i>)	211
16.	ĆWICZENIA TYPU <i>CLOZE</i> (<i>CLOZE EXERCISES</i>)	232

CZASY GRAMATYCZNE (TENSES)

1.

W języku angielskim mamy do czynienia z dość złożonym systemem czasów gramatycznych. Wśród nich wyróżniamy tzw. czasy ciągłe (*continuous*), przeważnie odpowiedniki polskich czasów niedokonanych oraz czasy proste (*simple*), którym w języku polskim odpowiadają formy dokonane czasowników. Czasy gramatyczne należy rozumieć jako różne sposoby mówienia o przeszłości, teraźniejszości i przyszłości. Należy pamiętać, że użycie czasów możemy rozpatrywać tylko w określonym kontekście sytuacyjnym. Ponadto poszczególne czasy przeszłe, teraźniejsze i przyszłe nierzadko korespondują ze sobą, w związku z czym właściwe opanowanie czasów teraźniejszych umożliwia prawidłowe posługiwanie się czasami, gdy mówimy o przeszłości i przyszłości.

1.1 CZASY PRZESZŁE (PAST TENSES)

Najczęściej stosowanymi czasami przeszłymi są: czas przeszły prosty (*Past Simple*) i przeszły ciągły (*Past Continuous*).

Yesterday, I watched a very interesting film. — Wczoraj obejrzałem bardzo interesujący film.

Yesterday at 7 o'clock, I was watching a very interesting film. — Wczoraj o 19.00 oglądałem bardzo interesujący film.

I was watching a movie with several of my friends when I saw that ad for the first time. — Oglądałem film z przyjaciółmi, kiedy po raz pierwszy zobaczyłem tę reklamę.

Stosowane są one do opisu czynności i zdarzeń mających miejsce w przeszłości w określonym momencie. Okoliczniki czasu *ago* (np. *two weeks ago*) i *last* (np. *last Friday*) są charakterystyczne dla czasu przeszłego prostego. Czas ten często koresponduje z polskimi formami dokonanymi, przeszły ciągły – niedokonanymi. Warto zwrócić uwagę, że słówek *when* i *where* prawie zawsze używamy właśnie z tym czasem. Ponadto czas przeszły prosty jest czasem narracji – używając go, opowiadamy o wydarzeniach z przeszłości.

However, I came into town on the Monday night to be ready for Joe, and I got up early in the morning, and caused the sitting-room and breakfast table to assume their most splendid appearance. — Mimo wszystko wróciłem do miasta w poniedziałek wieczorem, żeby przygotować się na spotkanie z Joe. Wstałem wcześniej rano i bardzo starannie przygotowałem pokój dzienny i stół do śniadania.

W przypadku czasu przeszłego ciągłego często podany jest czas, w którym dana czynność się dzieła.

Five minutes later he was heading towards the shopping centre. — Pięć minut później zmierzał w kierunku centrum handlowego.

Czasu ciągłego używamy bardzo często przedstawiając tło dla jakiejś historii czy wydarzenia.

While I was going across the street I stumbled and fell. — Kiedy przechodziłem przez ulicę, potknąłem się i przewróciłem.

1. CZASY GRAMATYCZNE (TENSES)

Często spotykamy zestawienie tych dwóch czasów w zdaniu złożonym, co ma na celu ukazanie, że jedna czynność została przerwana przez drugą. W zdaniach tego typu pojawiają się najczęściej spójniki *when*, *while*.

When I was watching TV yesterday, the telephone rang. — Kiedy oglądałem wczoraj telewizję, zadzwonił telefon.

The next day at around lunchtime I was taking a shower when I heard the shower door open. I turned round and Rachel was standing there holding one of our dresses in her hand. — Następnego dnia koło południa brałam prysznic, kiedy usłyszałam, jak się otwierają drzwi do łazienki. Obróciłam się i zobaczyłam Mary, jak stoi i trzyma w rękach jedną z naszych sukienek.

Za pomocą czasu ciągłego możemy również opisać dwie czynności ciągłe.

While Mary was getting dressed, I was preparing a delicious breakfast. — Gdy Mary się ubierała, ja przygotowywałem pyszne śniadanie.

Za pomocą tego czasu możemy również wyrazić niezadowolenie oraz opisać czynności i zdarzenia irytujące.

He was forever grumbling about his fate, and decided that he was not a lucky man. — Wiecznie narzekał na swój los i doszedł do wniosku, że nie jest szczęśliwym człowiekiem.

1.2 CZASY ZAPRZESZŁE I CZASY TERAŹNIEJSZE DOKONANE

Czasy zaprzeszły (*Past Perfect*) i zaprzeszły ciągły (*Past Perfect Continuous*) są analogiczne do stosowanych dla teraźniejszości czasów teraźniejszego dokonanego prostego (*Present Perfect*) i ciągłego (*Present Perfect Continuous*).

Czasy teraźniejsze dokonane służą głównie do opisanego zdarzenia i jego skutku, mniej natomiast istotny jest czas, w jakim miało ono miejsce. Istotnymi określeniami są *for* i *since*, przy czym po *for* następuje określenie okresu czasu, natomiast po *since* konkretny punkt (data, zdarzenie) w przeszłości.

The restaurant has been awarded the Les Routiers „Casserole” of excellence for four years. — Ta restauracja od czterech lat otrzymuje nagrodę Les Routiers „Casserole” za wybitne osiągnięcia kulinarne.

I have been waiting for her for ages. — Czekam na nią już bardzo, bardzo długo.

I have been trying to lose weight since last summer. — Próbuję schudnąć od zeszłego lata.

I have been running since 2003 and sometimes on my runs in the first mile my legs and feet feel like lead weights. — Biegam od 2003 r. i czasami po przebiegnięciu pierwszej mili nogi robią mi się jak ołowiane odważniki.

Należy zwrócić uwagę, że określony moment w przeszłości może być opisany przez zdanie w czasie przeszłym prostym.

It's hard to believe it's been nearly a year since I started to play tennis. — Trudno uwierzyć, że już prawie od roku gram w tenisa.

He's changed since he met her and whether it is for the good or not I don't care. — Zmienił się, odkąd ją spotkał i nie obchodzi mnie, czy na lepsze czy na gorsze.

W zdaniach w czasie teraźniejszym dokonanym często występują następujące przyłówki: *already*, *ever*, *yet*, *just*, *late*, *never*, *recently*, *still*.

1.2 Czasy zaprzeszłe i czasy terażniejsze dokonane

I have already washed all the floors. — Umyłem już wszystkie podłogi.

I have never eaten anything [that is] unhealthy or unclean. — Nigdy nie jadłem niczego, co jest niezdrowe lub brudne.

Have you ever tried to organize a party for over fifty people? — Czy próbowałaś kiedyś zorganizować przyjęcie dla ponad pięćdziesięciu osób?

Yet, w zależności od tego czy występuje w zdaniu pytającym czy w przeczącym, tłumaczy się „już” lub „jeszcze”. W pytaniach yet znajduje się na końcu zdania.

Have you done your homework yet? — Czy odrobiłeś już lekcje?

One of my best friends has never flown yet. — Jeden z moich przyjaciół jeszcze nigdy nie leciał samolotem.

Można także użyć tego czasu do opisanja czynności lub zdarzeń, które mają miejsce po raz pierwszy:

This is the first time I have seen a woodpecker. — Po raz pierwszy w życiu widziałem dzięcioła.

Czasy zaprzeszłe służą ukazaniu chronologii opisywanych zdarzeń. Stosujemy je właśnie wtedy, kiedy podajemy wydarzenia w innym porządku, niż następowały po sobie. W przypadku gdy wydarzenia podane są w sposób chronologiczny, NIE stosujemy czasu zaprzeszłego.

When I came back home I saw that the door was open. Somebody had broken into my house! — Kiedy wróciłem do domu, zobaczyłem, że drzwi są otwarte. Ktoś włamał się do mojego domu!

W terażniejszości użyjemy następujących czasów.

The door is open. Somebody has broken into my house! — Drzwi są otwarte. Ktoś włamał się do mojego domu!

I hadn't seen him for a long time before I met him two days ago. — Nie widziałem go przez długi czas, zanim nie spotkałem go dwa dni temu.

Podobnie w powyższym zdaniu, jeśli sytuacja miałaby miejsce w terażniejszości, powiemy:

I haven't seen him for a long time. — Nie widziałem go od długiego czasu.

W zdaniach podkreślających chronologię, należy pamiętać, że zdarzenie mające miejsce najwcześniej wyrażone jest w czasie *Past Perfect*, zaś zdarzenia czasowo najbliższe terażniejszości w czasie *Past Simple*.

After an argument with the woman whom he had been living with, he drove his lorry into her car and crushed her to death. — Po kłótni z kobietą, z którą mieszkał, uderzył ciężarówką w jej samochód i zmiądzzył ją na śmierć.

I couldn't buy anything because I had forgotten to take my purse from home. — Nie mogłam niczego kupić, bo zapomniałam z domu wziąć portmonetkę.

Several guests whose rooms had been broken into complained to the manager. — Kilku gości, do pokoi których włamano się, złożyło skargi do kierownika.

Only after posting the letter did I remember that I had forgotten to put on a stamp. — Dopiero po wysłaniu listu przypomniałam sobie, że zapomniałam nakleić znaczek.

I watched the play until the end of the first act, at which point I felt I had seen enough. — Oglądałem sztukę do końca pierwszego aktu, kiedy stwierdziłem, że więcej już będę oglądał.

➡ ZADANIE 1

Wstaw czasowniki podane w nawiasach w odpowiednim czasie.

1. Yesterday I _____ (GO) to the police station and I ... (TELL) the police that my car _____ (STEAL).
2. On his return from the war, Rice _____ (DISCOVER) that his friend _____ (LOSE) all the money in bad investments, and then _____ (COMMIT) suicide.
3. _____ (CAN) you _____ (LEND) me your rubber? I _____ (MAKE) a mistake and I want to rub it out.
4. I _____ (CUT) myself when I _____ (SHAVE).
5. My daughter _____ (LOSE) money all the time. It's so irritating!
6. They _____ (BUILD) this new shopping center by 2010.
7. Perhaps we _____ (REDECORATE) my room next week.
8. She _____ (HAVE) a few doubts about marrying him even though she _____ (KNOW) him only a little while.
9. By the time you _____ (GET) there she _____ (certainly LEAVE) the office.
10. How _____ you _____ (like) the party?

➡ ZADANIE 2

Wstaw *for* lub *since*.

1. This would mean global temperatures have not risen _____ 1998, prompting some to question climate change theory.
2. I lived in my parents' house _____ six years after their death, then sold it.
3. She did not even realise she had been waiting for him _____ a very long time.
4. They were very happy when they came across each other in the supermarket because they hadn't seen each other _____ they were children.
5. My parents have been married _____ twenty years.
6. Betty Pretty has been playing _____ he was barely a year old, and has been based at a junior tennis academy in Paris _____ last year.
7. Kevin and I have been friends _____ we met at the age of 2 at Emmanuel Baptist Church.
8. Ever _____ he had that viral infection and tried to play thru it, he hasn't been the same player.